

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „TE-STAR COMPANY”, reprezentată de avocatul Denis Cecalenco,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „RADORO BASAROM COM” Societate cu Răspundere Limitată (România) împotriva Societății cu Răspundere Limitată „TE-STAR COMPANY”, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „DEWAX”, în proces de insolabilitate, cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2rac-132/23
NR. PIGD 2-19129299-01-2rac-06072023)

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023. Nu s-a invocat expres niciun temei de drept prevăzut la art. 432 din Codul de procedură civilă.
--

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. R. Pascari,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere,

08 iulie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de S.R.L. „TE-STAR COMPANY”, reprezentată de avocatul Denis Cecalenco,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 31 iulie 2019, prin intermediul poștei terestre (Vol.I, f.d.55), S.C. „BASAROM COM” S.R.L. (România), reprezentată de avocatul Mihail Durnescu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „TE-STAR COMPANY”, solicitând încasarea datoriei în mărime de 519.599, 00 lei și a cheltuielilor judiciare.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că în urma unei înțelegeri, pe parcursul anului 2017, S.R.L. „DEWAX” a livrat marfă către S.R.L. „TE-STAR COMPANY”, în sumă de 639.014,82 de lei, creându-se o restanță la datorie în sumă de 519.599 lei, ce nu a fost achitată până în prezent.

3. La data de 23 iulie 2018, a încheiat cu S.R.L. „DEWAX” contractul de cesiune a creanței, în baza căruia ultimul i-a cesionat creanța și toate drepturile, inclusiv litigioase.

4. În legătură cu neachitarea datoriei, în adresa pârâtului au fost expediate somații la 14 decembrie 2017, repetat la 08 mai 2019, solicitare de mediere la 12 iunie 2019, însă datoria nu a fost achitată.

5. Reclamantul a opinat că, pârâtul nu achită suma datorată cu rea-intenție și fără suport juridic, deoarece pârâtul dispune de mijloace bănești, întrucât procură marfă de la alți producători agricoli.

6. Prin încheierea consemnată în procesul-verbal al ședinței de judecată din 18 februarie 2020, S.R.L. „DEWAX” a fost introdusă în proces în calitate de intervenient accesoriu.

7. Ulterior, pe parcursul examinării cauzei, prin cererea înaintată la 23 iunie 2021, s-a solicitat modificarea denumirii companiei reclamante din S.C. „BASAROM COM” S.R.L. în S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România), conform deciziei asociatului unic din 16 decembrie 2019.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin hotărârea din 13 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 22 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România). S-a încasat în beneficiul S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România)

de la S.R.L. „TE-STAR COMPANY” suma de 432.570,00 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. S-a admis parțial cererea S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România) privind compensarea cheltuielilor de judecată și s-a încasat proporțional pretențiilor admise în beneficiul S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România) de la S.R.L. „TE-STAR COMPANY” suma de 12.977, 10 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru taxa de stat. În rest, cererea s-a respins ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

9. La 21 octombrie 2021, S.R.L. „TE-STAR COMPANY”, reprezentată de administratorul Vasili Pamparev, a declarat apel împotriva hotărârii din 13 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor admise, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L.

10. La 30 octombrie 2021, prin intermediul poștei terestre (Vol.I, f.d.210), S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România), reprezentată de avocatul Mihail Durnescu, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 13 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor respinse, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acestora.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

11. Prin decizia din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de către reprezentantul S.R.L. „TE-STAR COMPANY” S.R.L., administratorul Vasili Pamparev. S-a admis cererea de apel înaintată de reprezentantul S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România), avocatul Mihail Durnescu. S-a casat hotărârea din 13 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii încasării sumei în mărime de 87.029, 00 lei, precum și compensării cheltuielilor de judecată. S-a adoptat în această parte o nouă hotărâre prin care s-a încasat de la S.R.L. „TE-STAR COMPANY” în beneficiul S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România) suma de 87.029,00 lei și taxa de stat majorată de la suma de 12.977, 10 lei la suma de 15.587,97 de lei. În rest, hotărârea din 13 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 22 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a menținut. S-a încasat de la S.R.L. „TE-STAR COMPANY” în beneficiul S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România) cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat suportate în apel în mărime de 1.958, 15 lei.

12. Pentru a decide astfel, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în cererile de apel și raportându-le la suportul probatoriu a reținut că prima instanță a

determinat corect raportul juridic dedus judecății, însă nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și nu a dat o apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele a probelor prezentate, hotărârea fiind legală și întemeiată doar parțial.

13. În contextul obiecțiilor referitor la obiectul contractului de cesiune, instanța de apel raportând prevederile art. 8 alin. (2) lit. a), art. 195, art. 512 alin. (1), art. 514, art. 572 alin. (1), (2), art. 666, art. 753 alin. (1), (2) din Codul civil (în redacția de până la 1 martie 2019) la suportul probatoriu, a menționat că prima instanță corect a constatat că facturile fiscale semnate de S.R.L. „DEWAX” și S.R.L. „TE-STAR COMPANY” au generat efecte juridice obligaționale, întrunind cele trei elemente esențiale ale raportului juridic obligațional, inclusiv și obiectul raportului juridic, ce reprezintă obligația S.R.L. „TE - STAR COMPANY” de a plăti suma pentru marfa primită.

14. Totodată, cu referire la prevederile art. 556 alin. (1), (2), art. 557, art. 558 alin. (1), art. 560 din Codul civil (în redacția de până la 1 martie 2019), instanța de apel a notat că, cesiunea de creanță este modalitatea de transmitere a dreptului de creanță din conținutul unui raport obligațional de la partea raportului obligațional respectiv la o terță persoană și această transmisiune nu afectează existența obligației, aceasta continuă să existe în patrimoniul dobânditorului așa cum există în patrimoniul transmitătorului la momentul realizării operațiunii. Debitorul, care dobândește în cadrul acestei operațiuni juridice denumirea de debitor cedat, este un terț față de contractul de cesiune, prin urmare, acordul sau consimțământul său cu privire la acesta este irelevant. Situațiile în care creditorul unei creanțe nu are această libertate de acțiune sunt următoarele: din esența obligației rezultă acest fapt (*obligațiile intuitu personae*), părțile au prevăzut expres faptul dat la momentul încheierii actului juridic, o astfel de condiție rezultă dintr-o dispoziție legală expresă sau părțile au prevăzut incesibilitatea creanței în cazul în care debitorul a justificat un interes serios și legitim.

15. Cesiunea de creanță nu poate aduce atingere drepturilor debitorului prin diminuarea sau modificarea lor, toate drepturile pe care le avea acesta în cadrul raportului inițial le păstrează și în raportul modificat prin schimbarea subiectului activ – creditorului. Din punct de vedere procesual, debitorul își poate realiza drepturile prin intermediul acțiunilor în instanță și a excepțiilor pe care le putea invoca în cadrul acțiunilor intentate de creditor.

16. Prin urmare, instanța de apel a conchis că din momentul încheierii între S.R.L. „DEWAX” și S.C. „BASAROM COM” S.R.L., cu denumirea actuală S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România), a contractului de cesiune creanță nr.1, prima a fost substituită de ultima în dreptul de a cere de la S.R.L. „TE-STAR COMPANY” executarea obligației de plată.

17. Cu privire la acest aspect, a indicat că prima instanță întemeiat a reținut că în situația din speță nu sunt întrunite condiții pentru condiționarea încheierii contractului de cesiune creanțelor de consimțământul debitorului S.R.L. „TE-STAR COMPANY”.

18. La fel, prima instanță întemeiat cu referire la prevederile legale menționate supra, a atras atenția asupra faptului că debitorul S.R.L. „TE-STAR COMPANY” nu a contestat contractul de cesiune a creanței încheiat la 23 iulie 2018.

19. În același timp, instanța de apel a subliniat că prima instanță contrar constatării faptului că debitorul S.R.L. „TE-STAR COMPANY” nu a opus cesionarului S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România) nicio excepție cu privire la existența datoriei sau cuantumul acesteia, a concluzionat că S.R.L. „TE-STAR COMPANY” poate fi obligată la achitarea bunurilor obținute doar în temeiul facturilor fiscale în sumă de 559.274,00 lei.

20. În acest sens, în măsura în care S.R.L. „TE-STAR COMPANY” nu a negat transmiterea de către S.R.L. „DEWAX” a mărfii în sumă de 637.549,00 lei, este degrevat de probațiune faptul cu privire la valoarea mărfii livrate de către S.R.L. „DEWAX” către S.R.L. „TE-STAR COMPANY”.

21. Instanța de apel a apreciat critic concluzia primei instanțe cu privire la faptul că facturile seria WH nr.3768639 din 02 februarie 2017, seria WH nr.3768648 din 03 februarie 2017 și seria WH nr.3768649 din 15 mai 2017 nu pot fi reținute ca mijloc de probă la determinarea mărimii obligației care urmează a fi pusă pe seama părâtului, deoarece nu corespund prevederilor art. 93 alin. (16) din Codul fiscal, art.117 alin.(1) din Codul fiscal. În cazul în care, instanța avea îndoieli referitor la recunoașterea efectuată de S.R.L. „TE-STAR COMPANY” cu privire la valoarea mărfii livrate de către S.R.L. „DEWAX”, urma să respingă printr-o încheiere recunoașterea conform prevederilor art. 131 alin.(6) din Codul de procedură civilă.

22. De asemenea cu privire la mărimea datoriei acumulate, instanța ierarhic inferioară a reținut că din actul de verificare a decontărilor reciproce, semnat de S.R.L. „DEWAX”, urmează livrarea mărfii către S.R.L. „TE-STAR COMPANY” în sumă de 602.574 de lei, creanța ultimei față de prima în sumă de 76.704,00 lei, restituirea mărfii în sumă de 43.729,00 lei și achitarea acesteia în sumă totală de 50.000,00 lei.

23. La fel, potrivit poziției S.R.L. „TE-STAR COMPANY”, S.R.L. „DEWAX” avea o obligație de plată în sumă de 78.704 lei, ultima i-a livrat marfă în sumă de 637.549,00 lei, S.R.L. „TE-STAR COMPANY” a achitat pentru marfa livrată suma de 50.000,00 lei, iar restul mărfii în valoare de 309.269,00 lei a returnat-o, urmând să-i restituie S.R.L. „DEWAX” suma de 199.567,00 lei cu titlu de datorie.

24. Deși sumele ce țin de valoarea mărfii livrate și mărimea obligației de plată reflectate de părțile raportului obligațional diferă, de fapt, S.R.L. „TE-STAR COMPANY” nu recunoaște datoria în partea valorii mărfii pretinsă a fi returnată S.R.L. „DEWAX” la 30 iunie 2017 conform facturilor seria WI nr.9420144, seria WI nr.9420142, seria WI nr.9420140, seria WI nr.94201139, în sumă totală de 309.269,00 lei. Facturile menționate supra, însoțite de actele de predare-primire, nu conțin specimenul semnăturii și ștampilei S.R.L. „DEWAX”, or pentru a putea confirma faptul că ultima a acceptat marfa, facturile urmau a fi acceptate de acesta, adică semnate și înregistrate în evidența contabilă.

25. Totodată, nu a reținut argumentul reprezentantului apelantului S.R.L. „TE-STAR COMPANY” că marfa în valoare de 309.269,00 lei a fost adusă și lăsată pe teritoriul S.R.L. „DEWAX”, iar facturile nu au fost semnate, deoarece era doar paznicul, subliniind că, pentru a fi considerată executată, obligația trebuie executată către persana împuternicită sau, în caz contrar, confirmată ulterior de creditor.

26. Prin urmare, instanța de apel în acord cu concluzia primei instanțe a apreciat ca declarative argumentele S.R.L. „TE-STAR COMPANY” cu privire la returnarea S.R.L. „DEWAX” a mărfii în valoare de 309 269,00 lei. Contrar prevederilor art. 118 alin.(1) din Codul de procedură civilă nu a prezentat probe ce ar confirma circumstanța respectivă. Mai mult, în temeiul art. 122 alin.(1) din Codul de procedură civilă, circumstanțele care trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu niciun fel de alte mijloace probante.

27. În accepțiunea instanței de apel, realizarea unui drept nu se face gratuit, fără a fi supus unor rigori procedurale în ceea ce privește respectarea sarcinii probațiunii, iar apelantul S.R.L. „TE-STAR COMPANY” prin prisma raționamentului instituit la art.118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu a realizat pe deplin această sarcină legală.

28. În conexiunea celor relatate, instanța de apel a concluzionat că, deși instanța ierarhic inferioară corect a desconsiderat argumentele apelantului/pârât S.R.L. „TE-STAR COMPANY” referitoare la returnarea mărfii în valoare de 309.269,00 lei, aceasta eronat a respins poziția apelantului/reclamant S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România) privind mărimea datoriei în sumă de 519.599,00 lei, prin faptul că calculul datoriei s-a bazat pe actul de verificare al decontărilor reciproce la situația din 31 noiembrie 2018. Cercetarea multiaspectuală a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor confirmă poziția respectivă.

29. În susținerea acestei poziții, instanța de apel a menționat actul de verificare a decontărilor reciproce prezentat de reclamantul/apelantul S.C.

„RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România), care, deși a fost semnat numai de S.R.L. „DEWAX”, reflectă atât creanța S.R.L. „TE-STAR COMPANY” față de prima, cât și restituirea unei părți din marfă și achitarea parțială a acesteia, circumstanțe la care s-a referit și reprezentantul S.R.L. „TE-STAR COMPANY” în explicațiile sale.

30. Prin urmare, reținând neexecutarea de către S.R.L. „TE-STAR COMPANY” a obligației de a plăti prețul mărfii livrate, instanța a conchis că pretenția referitor la încasarea datoriei în sumă de 519.599,00 lei este întemeiată.

31. Astfel, reieșind din temeinicia încasării de la S.R.L. „TE-STAR COMPANY” a sumei cu titlu de datorie în mărime de 519.599,00 lei, apelul declarat de către reprezentantul S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România), avocatul Mihail Durnescu, urmează a fi admis, iar hotărârea primei instanțe urmează a fi casată în partea respingerii încasării sumei în mărime de 87.029,00 lei, cu încasarea de la S.R.L. „TE-STAR COMPANY” în beneficiul S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România) a sumei respective.

32. Totodată, având în vedere că criticile invocate de reprezentantul apelantului S.R.L. „TE-STAR COMPANY” nu sunt de natură să răstoarne soluția de admitere a acțiunii, instanța de apel a ajuns la concluzia de a respinge apelul declarat de acesta.

33. În consecință, reținând că la depunerea cererii de chemare în judecată S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România) a achitat taxa de stat, cu referire la prevederile art. 94 alin.(1), (3) din Codul de procedură civilă, instanța a încasat de la S.R.L. „TE-STAR COMPANY” în beneficiul S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România) taxa de stat majorată de la suma de 12.977,10 lei la suma de 15.587,97 lei.

34. Ținând cont că apelantul S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România) la depunerea cererii de apel a achitat taxă de stat, instanța a încasat de la S.R.L. „TE-STAR COMPANY” în beneficiul S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L. (România) cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat suportate în apel în mărime de 1.958,15 lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

35. La 11 mai 2023, S.R.L. „TE-STAR COMPANY”, reprezentată de avocatul Denis Cecalenco, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel în partea pretențiilor admise, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

36. În susținerea recursului a invocat că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt ilegale, motiv pentru care pot fi casate.

37. Totodată a menționat că, în anul 2015, S.R.L. „DEWAX” a avut o datorie față de S.R.L. „TE-STAR COMPANY” în suma de 78.704 lei și la toate solicitările de a achita datoria, răspunsul era motivat prin faptul că sunt sechestrate conturile, compania a intrat în insolvabilitate și nu este posibil de a achita datoria. Proprietarul *de facto* a S.R.L. „DEWAX”, Gheorghe Parpalov, a propus ca ultima din contul datoriei să-i livreze marfa deținută în depozit. Condiția a fost de transmitere a mărfii în sumă de 637.549 lei, ca să o vândă și să recupereze suma datoriei de 78.704 lei, iar restul sumei să fie transmisă S.R.L. „DEWAX”. Astfel a vândut marfă în sumă de 328.280 de lei, a scăzut datoria de 78.704 lei și a transmis S.R.L. „DEWAX” suma în numerar de 50.000 de lei, pentru care s-a eliberat două cecuri de casă a câte 25.000 de lei. Acesta fapt este confirmat și prin actul de decontări prezentat de reclamant. Suma rămasă după realizarea mărfii era de 199.576 de lei, fiind pregătită să o transmită, însă conturile într-adevăr erau blocate. Condiția S.R.L. „DEWAX” a fost transmiterea în numerar și neavând așa sumă, au solicitat un termen de câteva zile.

38. Recurentul a afirmat că la 30 iunie 2017 a adus marfa rămasă/nevândută pe teritoriul S.R.L. „DEWAX”, fapt confirmat de reprezentantul ultimei, fiica lui Gheorghe Parpalov și aspect constatat de organul de urmărire penală prin ordonanța din 21 decembrie 2018. Instanțele ierarhic inferioare nu au dat nicio apreciere ordonanței menționate și faptului că reprezentantul S.R.L. „DEWAX” a recunoscut returnarea mărfii. Aspectul transmiterii mărfii a fost confirmat de Gheorghe Parpalov prin intermediul apelului telefonic. Costul bunurilor transmise este de 309.269 de lei. Datoria S.R.L. „TE-STAR COMPANY” față de S.R.L. „DEWAX” este 199.567 de lei. Prin cererile prealabile a exprimat dorința de achita această sumă, fiind actuală, cu condiția că între societăți să fie semnat actul de predare-primire a bunurilor (marfa) returnată în sumă de 309.269 de lei.

39. Referitor la contractul de cesiune a creanțelor din 23 iulie 2018, încheiat între S.R.L. „DEWAX” și reclamant a precizat că, în calitate de presupus debitor nu a fost înștiințat despre încheierea contractului, având în vedere prevederile art. 557 din Codul civil. Înțelegerea între părți a fost nu o datorie, dar marfă spre realizare. În așa situație nu poate fi transmis un drept la datorie fără a fi stabilită soarta mărfii și fără înștiințarea presupusului debitor. Cu trimiterea la prevederile art. 556 alin.(2) din Codul civil, a indicat că marfa a fost transmisă în baza facturilor fiscale. În acestea nu a fost stabilită nicio condiție a achitării datoriei și termenul rambursării mărfii rămase. Astfel, nu este clar cum a fost încheiat contractul de cesiune a creanțelor. Suma indicată este eronată.

40. Recurentul a afirmat că fondatorii S.R.L. „DEWAX” și a societății reclamante sunt membrii aceleiași familii, ceea ce duce la concluzia că contractul de cesiune este unul simulat și este întocmit ca să inducă persoanele interesate în eroare. Posibil contractul de cesiune este o metodă de a se eschiva de la achitarea datoriilor S.R.L. „DEWAX” față de persoanele terțe. În baza de date a instanțelor judecătorești sunt indicați mulți creditori ai acesteia. Contractul de cesiune a fost semnat când S.R.L. „DEWAX” era în faliment, ceea ce încă o dată confirmă rea-credința creditorului și faptul că contractul de cesiune este unul fictiv.

41. Instanța eronat a interpretat facturile fiscale ca acte ce nasc obligații. Or, nu există niciun contract de vânzare-cumpărare sau alt contract. Reclamantul așa și nu a explicat temeiul transmiterii bunurilor pârâtului. Nu este clară poziția instanței de apel precum că facturile de expediție tot nasc obligații și urmează să fie recunoscute egale cu cele fiscale. Instanța de apel eronat a aplicat dreptul material. Facturile de expediție nu pot fi recunoscute egale cu contractul de vânzare-cumpărare și nu pot servi ca temei de naștere a obligațiilor. Instanța a apreciat critic argumentul că bunurile în suma de 309.269 au fost întoarse. În proces au fost prezentate și facturile, care S.R.L. „DEWAX” a refuzat să le semneze. La 07 octombrie 2021, executorul judecătoresc Valentina Zamșa a întocmit un act de constatare, prin care a fost stabilit faptul că Gheorghe Parpalov a confirmat că bunurile au fost aduse de S.R.L. „TE-STAR COMPANY”. În ședința de judecată instanța a respins cererea de anexare la materialele cauzei, din motiv că ședința preliminară deja a fost închisă. La faza ședinței preliminare acest act nici nu a existat și a fost imposibil de a fi prezentat.

42. Instanța de apel a constatat că mărimea datoriei este confirmată de actul de decontări reciproce semnat de S.R.L. „DEWAX”, însă a ignorat faptul că actul respectiv nu este semnat de S.R.L. „TE-STAR COMPANY”. Pe de altă parte, instanța a apreciat critic facturile fiscale privind returnarea mărfii, din motiv că facturile nu au fost semnate de S.R.L. „DEWAX”.

43. La 14 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului, iar în adresa avocatului Mihail Durnescu, prin intermediul poștei electronice, copia recursului declarat, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului și avizul de recepție (Vol.II, f.d.220-221).

44. Prin referința depusă la 05 decembrie 2023, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.237), S.C. „RADORO BASAROM COM” S.R.L.(România), reprezentată de avocatul Mihail Durnescu, a solicitat respingerea recursului ca fiind declarativ, formal, nefondat și inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

45. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

46. Recursul declarat de S.R.L. „TE-STAR COMPANY”, reprezentată de avocatul Denis Cecalenco, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

47. Articolul 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

48. Articolul 440 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

49. Articolul 432 din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„(1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu”.

50. Articolul 433 din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).”

ASPECTE DE PROCEDURĂ

51. Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat public la 20 decembrie 2022. Materialele cauzei atestă expedierea copiei integrale a deciziei instanței de apel către participanții la proces, la data de 24 martie 2023 (Vol.II, f.d.186). Astfel, recursul declarat la 11 mai 2023 este depus în termenul stabilit de lege.

MOTIVAREA INSTANȚEI

52. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

53. În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

54. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

55. Din analiza recursului declarat rezultă că, în textul acestuia nu se identifică niciun temei prevăzut expres de art. 432 din Codul de procedură civilă, în redacția în vigoare la data depunerii recursului, dar se invocă la general aplicarea eronată a dreptului material.

56. Argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei

contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

57. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

58. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

59. La fel, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

60. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

61. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

62. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de S.R.L. „TE-STAR COMPANY”, reprezentată de avocatul Denis Cecalenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

63. Din aceste motive, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „TE-STAR COMPANY”, reprezentată de avocatul Denis Cecalenco, împotriva deciziei din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Munteanu